

שאלה: אדם שהצטברו אצלו אחרי שבת גם כלים חלביים וגם כלים בשריים, כיצד עליו לנהוג להכניסם במדיח כלים ביתי?

תשובה: אני מעתיק כאן מדברי הרב אלישיב קנוהל בספרו "ואכלת ושבעת" (עמ' 106-107) והוא מתבסס על דברי הראשון לציון "ילקוט יוסף", איסור והיתר ח"ג (סי' פט פסקא פו עמ' תפה-תצב), זה אשכנזי וזה ספרדי, ולכן דברים דלהלן אפשר לכולם לסמוך עליהם:

בדרך כלל ברוב המדיחים הביתיים שבשטיפה הראשונה המדיח שוטף את הכלים משאריות האוכל במים קרים בלבד וללא סבון. לאחר מכן מים אלו נשפכים, ומים חדשים נכנסים למדיח. כעת משתחרר הסבון למיכל ההדחה, והמים החדשים מתחממים על ידי גוף חימום פנימי, כך שהשטיפה השנייה נעשית במים חמים וסבון. לתהליך זה משמעות הלכתית. השטיפה הראשונה מסירה את רוב השאריות של בשר או חלב וכדומה, והיא נעשית במים קרים, כך שאין כח להבליע טעם בדפנות המדיח וברשתות שעליהם מניחים את הכלים. השטיפה החמה, שיש בה להבליע טעם, נעשית עם אבקת סבון מאוד חריפה הפוגמת את טעם המים באופן ניכר, ובשלב זה אין כמות גדולה של לכלוך על הכלים. לכן יש מקום לומר שהרשתות אינן נעשות "בשריות" או "חלביות", ואינן אוסרות כלים מן המין השני שיונחו עליהן. וחשוב לנקות היטב את המִסְנֵן הנמצא בתחתית המדיח בין שטיפה החלבית לבשרית, כי שם עלולים להצטבר שאריות של בשר או של חלב, וכן את המִתְקֵן של הסכו"ם.

אבל לכתחילה, בין שימוש בשרי לחלבי יש להמתין 24 שעות, ולהפעיל את המדיח בתוכנית החמה ביותר, עם סבון וללא כלים. בהכשרה של מדיח שנטרף, וכן לפסח, ודאי יש להמתין 24 שעות ולהפעילו בתוכנית החמה ביותר, ללא כלים ובכמות משמעותית של סבון למדיח. ויש המחמירים עוד יותר מזה, כמו שכתב שם בהערות.

אבל ודאי שאין להדיח בבת אחת כלים חלבים וגם בשריים יחד.